

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 64.

Fylke: Rogaland.

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Skudenesh.

Emne: "Død og begravelse."

Bygdelag: Sör-Karmøy.

Oppskr. av: Didrik Mjölkhus.

Gard: Mjölkhus og Sandve o. fl.

(adresse): Sandve.

G.nr. 330534 Br.nr. 1 - 3 (Mjölkhus.)
o.fl.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Ikkje røynsle!

Dei med * har eg gitt forbi for å spørje andre.

B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

- Dodsvarsler. Dersom SVAR to fekk i dørlinika sam-
1. * Stundom, ein på kvart sida av døra! - Og dersom ei, kattungla set seg på laket eller synest seg var tusek. Eier når ein (ei) død synge om nappa (høgværd i vokal)
 2. *? Nei, men dei fekk det før seg; stundom, at dei levde ikkje lenge.
 3. * Nei - Men dersom eit barn i 3 (eller 3-)års-alderen var framleis gløgt, eheneriksp-så!
 4. ? Ikkje det folk når veit om. Men det har gitt, "vakkeringa" iføv. Og dei har stundom fått!
 5. Nei. Nei!
 6. Det har hendt at döüssjuke som ikkje har kunna ete stort paa lenge, et eit godt maaltid straks før dei gøyrt.
 7. Ikkje det eg hugsar. Men husfarens döydde gjerne i den stova han hadde butt i; følgemannen (ell. kona sj. i si stova, kaarstova, i andre enden av huset (ei mindre). Der dei hadde levt, ville dei ogsaa döy.
 8. Stanse klokka eller flytta henne ut.
 9. Nei, men eg hugsar ei gammal kona-den tid eg var ung, som gjekk bort til den döyande og gjorde krossteiknet framfor brystet hans. Gammal skikk.
 10. Ja, i gamle dagar meir enn naa. Det stod age presten! (Som eit "appendiks" kan eg nemna at presten i Falnes (Skudenesh) endaa kunne binda "den vonde" - for 150-200 aar sidan. Segna seier at dei ein gong, ein sundag fm. maatte nenta han heilt frå Aakra (an-ekset) daa hin mannen var komne laus i prestegarden; dei hadde spela kort! Han stod paa stolen, men sluttta av gudstenesta og skunda seg heim til Falnes; og daa maatte han ut, - eller presten mante han ned gjennom golvet, har dei og sagt! Dei kalla han far. Men i mi tid har dei ikkje sagt far i tiltale, men: "Presten." Og i den tid sende dei stött bod etter presten til döyande.
 11. Jau, det var reint som högtid naar presten kom, i slike høve.: Presten kom. Han visste kva han skulle. - Dei sette eit lite bord framfor senga; la duk paa, og sette to lys der og tente dei högtidelegt! Presten opna den store veska si, tok opp ein liten disk av metal, ia noen st. brød (ablat) oppi, sette ei flaska med vin paa bordet og slo og slo litt av den i eit lite staup, alt langsamt og högtidelegt.

13056

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

2

12. Dei som höyrde huslyden til: Barna ikring dödslega
aat faren eller mora.o.s.b.
13. Ja, det hende ofte. mange döme: To menn som döydde for
minst 50 aar sidan: Dei var gode vener og vart samd om at
den som levde lengst, skulle syngja over den andre naar
dei "bar" han! (Daa den förste döydde, var venen hans
saa gammal at han kunne ikkje syngja; han sette seg framfor
huset sitt og höyrde paa "liksongen" naar dei gjekk fram-
om huset hans paa veg til kyrkja)
- I den tia daa dei tok til aa kjöra lika til kyrkja, var
det sume som sa - paa dödslega - at dei ville ikkje bli
kjörde. Ein: "Dersom de kjører meg, skal eg spenna ga-
velen or kista!" Ei kvinne: "Ja, derso' de vaagar aa kj
kjöra meg, saa skal eg koma himatte og klora aug'ene or
dokke!" Ein mann: "Merraa har drege meg saa mange gon-
ger; ho kan dra meg den dagen og." Denne siste döydde
visst 1870 - 80, for riksvege kom i 1873, og det pas-
sar paa alderen. Dei andre var nok eldre.
Elles var det sume som sa at den eller den maatte dei ikkje
glöyma aa be. o.s.b. (bil begravelsen hans?)
Mellom dösfallet og likferdsdagen.
14. "Ho er flytta ho Olima, Han Hans er dö," Han slokna
slokna som eit lys"; "for ifraa oss."
15. Ved hjelp av ein spegel. (Eit lys, kaaskje?)
16. Har höyrd döme paa skinndöde. Det har hendt.
Dei fortel om ei jenta som "var död". Men ho laag og ha
höyrde paa alt dei sa, men kunne ikkje röra paa ein
muskeltraad korkje i andsiktet eller paa kroppen.
Daa dei saa skulle til aa stella liket, fekk ho makt
til aa röra ei hand(eller ein fing?) litegrand, saa
dei saag det. -- Ein skulegut i klassen min; han
var innflutt fraa Stavanger, fortalte noko som han,
og me andre synju var ryselegt: Ei tanten hans var död.
Dei heldt gravferd og hadde fatt liket i grava; daa
höyrde dei liksom det dunka litt i kista der nede.
Kista vart heist opp og opna. Daa var ho nok död, men
ho hadde reve mykje haar laust av hovudet. Det kan vel
godt henda det er sant!?
17. Ja, ein mynt paa kvart augmalaak. (I fengring)
18. Ja, nelst ei salmebok.
19. Naboer som skulle hjelpe til med noko.
21. ? Nei.?
22. Staante klokka.
23. ? Til dei far kista
24. Paa eit bord. Bil likkista var ordna.
25. Ja i kista.
26. -paa likstraa: i kista. straa: halm. Er död.
27. Ja, seier ei gammal kona.
28. For ået meste ikkje.
29. ? Ja, også bengehalmen.
30. Ikkje lenge etter, dersom dei hadde folk som kunne hjel-
pa.
31. Kvinnene.
32. Ja, i likklede. Kvit skjorte.
33. Ja? 34. Ja.
35. ? 36) ja, alltid.
37. Nei, ikkje i mi tid. Men ei gammal kona fortel om at
ein gut paa same garden(mange aar sidan) hadde ein
föflekk paa panna. Dei tok guten med seg til eit hus
paa ein annan gard, der det laag lik (ei kvinne). Dei
tok fingeren aat liket og strauk den over föflekken på
panna. Ja, flekken kom vekk den, fortel ho.
- 38 Likkler. Nei "sveipa" gjorde dei med liklagenet for
dei la iaaket paa. Men liket var kledd for(i kvit skjorta)

13056

Vend,

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

3

15. Dei var godt ført med i livet: Det var ikke ført med i livet.
 Det var ikke ført med i livet.

13. Det var godt ført med i livet: Det var godt ført med i livet.

Det var godt ført med i livet: Det var godt ført med i livet.

39. Likkler, eller likskjorta.
40. Helst liklaken. Det var saa stort at det skjulte liket godt. Eine kanten gjekk eit stykke innforbi den andre.
41. ?
42. *)
43. Det var ulikt. *) *Eit gjente i 15-aarsalderen døydde,*
 44. Linskjorta. *Dei kledde henne i døpskjolen hennar.*
45. ? Nei.
46. Ikkje for. Naa kan det henda: sokkar, ikkje sko.
47. Svart silkeplagg.
48. Ei gjenta i 15-aarsalderen vart graviagd i konfirmasjonskjolen sin for fleire aar sidan.
49. Ja, har hendt. Krans i kista, eller blomar i hendene.
50. ? *) *Ja! Og blomar i handa.*
51. Ja, kjøpt ferdige. Av lin. Det siste ogsaa av papir.
53. ? Nei. 51?
54. Sjaa nr. 37.
55. ?
56. ? Nei!
57. ? Nei. 2
58. Ja, før var det vanlegt. Det var best saa. Dei kunne ikkje telefonera til byen etter kista. Likkistemakaren kunne faa for knapp tid. Og tenk om to i bygda ~~d~~ Bydde samstundes. Sume hadde kista ståande paa hogaloftet. Men dei sverga nenne ikkje for vedk. var død.
59. ? 2
60. Fraa gammalt to lange stenger, ei paa kvar sida av k. *Fraa gammalt: Eit baat-spri* paa kvar sida. Fire manna la saa spriet paa aksla. Seinare: stropper; naa er det berre pene handtak. Kvite kister.
61. Ein snekker eller ein hendig mann i bygda.
62. Av "sverta"
- Kista var alltid svart før.*
63. Ikring 100-aarsskifte(?) helst seinare. *Det var ikke lengre.*
64. ? Nei 2
65. Hövlespon, dersom dei kunne faa. Halm,
66. Spon.
67. Kvitt. Kjøpt ferdig - når vedk. er død. *Jamn dagin.*
68. Salmebok som han(ho) hadde brukta, eller ein bibel..
- men ikkje næ lenger!
69. ? Nei.
70. Ein krans av grønt langs kanten av k. Den kunne vera av mellebårlauv - tidlegare. *Nå kjøpte kransar.*
71. ?
72. ? 2
73. Nei. Men kanskje var det derfor at t.d. ei gammal kona gjo rde krossteiknet framfo ein med same han døydde. *Til unskilt helle - for 51 år sidan.*
74. Ja. Dei song ei salme. *Vatendrift, det er mykje elde*?
75. Ja dersom hjelparane var fraa ein annan gard,? Men 2 dans, nei.
76. Ho stod i eit kammers eller i den eine stova.
77. Kvite laken for vindauge. Det er vanlegt naa, og saa langt tilbake eg kan minnast. Eit klede for spegelen.
78. I Bokn, ikkje på Karmøy, har det vore vanlegt før aa ha liket(kista) ståande paa naustet.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

4

- 79, 80, 81. ?
82. Det var naturlegf, for kista sk. berapp ut slik.
83. Nei, ikkje laaket paa, men ein kvit duk for ansiktet.
84. Kreis
85. ?
86. Ja, det var vanlegt. Dei la gjerne handa paa hendene til liket, og paa panna. *Sie farvel*.
- 87, 88. Ikkje *papell*.
Sorg.
89. Ja, det var naturlegt.
90. ? *Det var stille mellom folk um vanligt,*
91. *ya, z*
92. ?
93. Maatte helst ha mørke kler, eller eit mørkt sörgeband paa armen.
94. Ja. - Svart.
95. ?
96. Har ikkje hört at noen trur paa det!
97. ?
98. Syngja ut liket. *XXXX*
Nei. *Om 4-7 dager.*
99. Paa bygdane paa Karmøy, brukta dei i min barndom, (1880-1900?) namnet ~~dei~~ *e l a b. aß*. Men idag er det ordet ukjent mellom yngre folk. - Istaden kom saa "Begravelse" etter skriftmalet. Naa er namnet gravferd og likferd komne inn etter nynorsken (men ikkje vanleg i muntleg tale enna!)
100. Syngjarane song liket ut gjennom ~~da~~ gangen og döra, og song gjerne slutten av salma ute paa tunet.
101. ? *Nei.* ¹⁰⁰ *Magnus Sandve opplyser:* Dei sette kista ned
102. ? *på funet og sang verset:* "Fyrd dig du kisti buri"
103. Ja, men vanlegt paa eit bord med duk paa.
104. Alltid to lys. *103. M. S. sier: 2 lys ned*
105. Dei vart daa slukte. *under nengen, bak hovudet*
106. -07, -08. ?
109. Ikkje i mi tid. *Nei* *åt liket, der syngjarane sat.*
- ? 110. ?
111. ?
112. Nei.
113. Ja, svært langsamt, - og med mange sløyfer i tonane, - for. Dei maatte ha gode lunger.
114. Ja, det er vanlegt.
115. Har vore skikk i mi tid. *117. Nei, Magnus Sandve sier:*
116. *Liksypjarane.*
117. Ikkje i mi tid. *Nei!* *"Ein dram og ei teringla til*
118. -- *syngjarane - var gammal skikk, før dei*
119. *120. Dei neraste i åtta. Barna bar foreldra, dersom b.* *121. var vaksne. Det gjer dei, naa og.* *122. Ja, kista staar slik i likstova, - med føtene mot döra.* *liket; in-*
123. Nei. Ukjent. *123. Sjølvomordarar skulle dei bera int* *gen andre.*
124. Nei. *av stova med hovudet først. (M. S.)*
125. Ja, før var det noksaa vanlegt.
126. ? - 127. ?
128. Dei fylgde med.
129. Alle.
130. Dei har fylgt med til kyrkja i all mi tid.
131. Det er i alle fall ein "oppfatning".
132. Det var ingen granplantingar i mi barndomstid, - som naa! Dei brukta einer ("Brakje") reven i smaabitar, og kanskje blanda med anna grønt? Mellebärlauv, mose? og "ormegrod" (bregner)
133. Ja, dei pynta vegen som likfylgjet skulle gaa paa, (hovud- vegen) Men eg har ikkje bilet.
134. Det er vanlegt aa heisa flagget paa halv stong paa gravferdsdagen. Det kom visst i bruk etter kvart som noen fekk flagg. Eg trur ingen hadde flagg i bygdane her i min barndom (f. 1882)

5 NORSK Etnologisk Gransking

135. Alle som har flagg paa garden.
136. Nei.
137. Nei.
138. Ja, heile dagen.
139. Syngjarane song for kvar gard og hus, fylgjet gjekk framom, men det vart ikkje gjort stans; fylgjet gjekk svært langsomt, det gjorde ogsaa songen.
140. Stod stilt og höyrde paa.
141. Har kje bruktaat i mi tid. *(143) Magnus Sandve:*
142. Nei.
143. Hugsar ikkje. *You, det var 7 km. fra Sandve til Falnes kyrkje, til her 4 km. sifte dei bista på vegkanten, tilfør eller*
144. ?
145. ?
146. Ja, mörk, helst svart. *Særare: Stanslehesten noen minuttar.*
147. ?
148. Ja. *Langsam!*
149. Ja, fortare, om dei ville, men pent, - og ikkje saa fort, trur eg.
150. Ein av grannane, ein paaliteleg mann. Men likvogn var det ikkje i min ungdom. Brugte ein slede, kort slede - med ein sekk fyllt med halm under bakenden av kista, dersom sleden ikkje var vannrett, men halla bakover.
151. Ja, naar slæde vart brukta. Naa set kjøraren paa bukken av likvogna
- 152 og 153. ? *Nei.*
154. Eg trur ingen kan husa sovore her naa.
155. Det er ikkje kjent paa desse kanter! Det maatte i tilf. vera i den katolske tia. Her paa Karmøy ("Insula Sanctorum ?") har dei nok etter Hauge-vekkjingana heilt frå 1830- aara, har dei vel eit meir bibelsk syn paa dette spørsmål. ???
- Paa Kirkegaarden.
156. Dei same som bar den ut er sørgehushuset. Sette henne ned ved sida av grava. Firte henne ned i grava med taua. (Naa har dei senkings-
157. Spaden? og taua? *app.)*
158. ? *Saknet.*
159. Sjaa 156.
160. Nei. Dei tok helst paa heimveg medan dei andre var ved grava.
161. Ikkje nett ved inngangen. Han møtte ved grava.
162. Nei. *!*
163. Ikkje i gamle dagar. Naa ofte: "Blir gravlagd fra k."
164. Ja, saa lenge eg kan hugsa k-frå 1890, og sikkert heile den kristne tia ?? *M 1700-talet har eg höyst.*
165. Nei, veit ikkje om det. För jamna noen av mannfolka over grava. Naa er det gravaren som gjer det.
166. Nei, berre naar fylgjet nerma seg kyrkjegarden.
- G r a v e n .
167. Fast gravar tekk dei før mi tid.
168. Nei. *Sjavaroen*
- 169.
170. ? Ja! Sjaa 165.
171. Nei.
172. Me veit kva meining dei hadde för; det ligg i siste delen av ordet. - Men i seinare tid? dei synest vel det er pant at det blir lese noen Guds ord ved grava. Dei er kje saa redde naa at den døde skal "gaa himette" kl 12 om natta.
173. Tidlegare. *alltid*
174. Dei blei "bassa", d.v.s. sette grastorv med grönt gras paa utsida langs og rundt grava og sette ein kross paa grava, og gjerne noen blomar.
175. Det er julaftan, eller dagane för jul. Krans.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

6

Särlege tilfelle.

176. Eg har berre höyrt at i gamle dagar gjekk dei ikkje gjennom kyrkjeparten med liket av ein sjölvmordar; dei maatte lyfta kista over kyrkjegardsmuren.
177. men korlais det var, om dei kledde og stelte liket likt, har eg ikkje höyrt. noko om.
178. Nei.
179. Har berre höyrt at liket til ein slik skulle gravast tett ved muren, steingarden, eller ogsaa utanom kyrkjegarden.
180. I mi tid som andre döde, men i eldre tider, ?det, kan visst kyrkjesoga fortelja noko om.
181. ??
182. ? Selaba ??
183. Ei kvinne, ei or slekta, men ikkje or huslyden. ikkje altfor ung.
- 184 og 185. Veit ikkje.
186. verdig, aalvorleg.
187. "Omlag saa: Eg sko' helsa fraa han Per austneberg og de dokke te' begravelse ~~akkær~~ itte 'na Lokris (Lukrecia) kænaa hans - til tysdag klokkaa toll. De e bene adle!" (Ja, sjölv sagt: God dag först, men det vart ikkje sagt eit ord mellom den helsinga og bedarordet.)
188. Nei, han kunne ikkje stansa. Hadde mange aa gaa til.

189. Ikkje i bygdane ikring.
190. I mi tid berre ein dag; ettermiddagen.
191. Det var to, Kaffi og mat före og kaffi og mat etter gravferda. Naa mat bætre etter gravferda.
192. ?? *Nei!*
193. Nei.
194. Ja, det var visse folk i bygda.
195. Ja, helst det, dersom liferdshuset laag i nerleiken.
- 196, 97, 98 og 99: ? ~ *Med seg!*
200. Nei.

201. Nei det var för mi tid.
202. Dei brydde maltöl paa bondegardane heilt ned til mi tid, - i - 80 - 90-aara. Men lenge för den tid var brennevinsdrikking tatt til (som me ogsaa kjener av skriftlege kjelder) Brennevinsdrikking tok overhand etter 1816(?) - 20-aara, og saa fekk ein "maatehaldsrörsla." Daa tok ölvryggjijgaseg opp paa vygdene her. "Avhaldsfolk" skulle berre ikkje drikka brennevin og sterke vin, og öl verre med maate. Difor var ölbryggjing i bruk i mia barndom. Men brennevinsdrikker leg mellom ungdomen heldt ved. Berre ved visse hove: helst ved bryllaup, tidlegare, "bryllaup og slagsmaal," Men jule-brennevinet heldt seg lengst, ja er ikkje slutt enna. For var deu eit anker br.v. til bygda, "spleising," seinare vin fraa vinmonopolet.

Ei soge fraa litt för mi tid: Han var ein orginal,- gleda seg til jule-brv. visst heile aaret! Han stod i laaven med tytsa, som dei gjorde paa alle gardane. Saa ville fleirtalet ikkje vera med og kjöpa brv. anker lenger; det var kje rett hadde fraahaldstalarane og emisserane sagt. Daa vart han sint, og saa braut det ut or han: "Skal staa her og slita og tryskja heile hausten og ikkje faa spy me' jul!!" Det braut mellom dei to syn, - og gjer det ennaa. X - Det nye var total fraah. fraa 1859 (Asbj. Kloster, - men merkeleg kor lenge ju ledrammen heldt seg. Eit dome: Ein forretningsmann i Skudeneshavn, ein av leidarane mellom bedehusfolka, han drakk 1 - e i n - dram til aaret, det var juledrammen,

13056

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

- men om du ville by han ein till ! Aldri ein til !
 Var det tradisjon heilt fraa "Midtvintersblot"??
 Han Olav skulle ha avskaffa det, paa same maaten, lang-
 samt, som han avskaffa slaveriet (?)
203. Nei ved "gravöl." Ikkje i mi tid her, paa Skudenesh.
 204. Det har vore slik lenge at ein sender ein krans eller
 ei kake.
 205. ? Det var ikkje vanlegt i min barndom.
206. Ja, det første var kransen ofte laga heime, av grønt
 og åb blomar, ville og andre slag, prydblomar og gjerne
 litt av papir.
 207. Ja, det er noksaa vanlegt naa, paa slike kransar som
 skal leggjast paa kista med ein takke- eller minnetale.
 Begynte - ? kanskje for ein mannsalder sidan.
208. Nei. *Akkijo i grava.*
 209. Dei vert liggjande paa grava. Dei fleste blomane og
 kransane fylgjer med kista i grava, men noen blir tatt
 av kista(dei finaste, med silkesløyfer) og lagt til sides
 og naar gravaren har jamna grava, legg han dei paa.
 210. Paa landet (Skudenesh) set dei naa, det siste, lysing om
 døsfallet i avis, og bed der slekt, og vene fylgja til
 grava, og: "Bes kun paa denne maate" - (eller "Me bed berre
 paa denne maatem") Er det stygt ver eller lang veg, saa
 arrangsjerar dei ogsaa med mange bilar. Naar gravseremonien
 er forretta, staar ein av dei neraste av avlidne fram
 og takkar for all vyrdnad og hjelp, og saa bed han alle
 fylgja tilbake til bedehusen, til eit minnemøte. Der er
 òg daa kaffi og smörbröd med fint paalegg - og blautkaker
 saa mykje dei ynskjer. Medan dei daa tek av bordet,
 gaar mange ut og faar seg ein røyk, aldri inne. Alko-
 hol vert ikkje drukke. - Saa opna dei minnemøtet med
 eit salme eller ein song. Ein opna med eit Gudsord
 og held ein oppbyggjeleg tale. Er presten med tilbake,
 som han oftast er, plar han opna møtet, "andakten".
 Ja, for det er meir eit oppbyggjingsmöte enn eit minne-
 möte. Endaa eit par av talarane kan ha eit gildt minneord om
 den avlidne (Men det er helst ved kransepaaleggninga
 i heimen) I Skudeneshavn vert dei personleg bed-
 ne, ikkje gjennom biada. Der kan dei - i ein krins av
 "kondisjonerte", ha det litt annarleis paa minnemøtet,
 litt friara, etter kaffien ein tale, eller to, saa ei
 stund med samtale, prat, og røyk, inne, før dei gaar
 fraa kvarandre. Til vanlegt elles har dei det i Skh. som
 paa landet slik som eg har skildra ovanfor: andakt med
 gjerne mange vitnemaal og song. Der er ein klasse litt
 högare i Skudeneshavn, ein slag *adel* som ikkje har lett
 for aa trivast mellom dei laagare.
- NB. Paa landet har dei den gamlemaner, dei har langbord ved
 bevertningen, ogsaa om det er i bedehuset. Det har dei
 ogsaa i Skh. dei som har minnemøtet i bedehuset, dei fle-
 ste! - Berre det at der er gjestene personleg bedne.
211. *Nei.*
 212. For over 40 aar sidan (?)
 Men "Bedes kun paa denne maate" det trur eg ikkje var
 brukt før 1944, (kanskje 1946) Eg trur i mai 1946, i
 ein huslyd paa Haga, Ferkungstad sokn. Sidan tok alle
 skikken, og den vart gjennomført paa kort tid - i heile
 Skudeneshavn pr. gjeld. Men òg fylgjet blir altsaa bedt
 paa gravhaugen om aa fylgja tilbake.

06081

64
19

P. S.

D Ø D S V A R S E L.

Orsak! Det kom ogs i minnet mitt eit dödsvarsel til, etter at eg hadde sendt svar paa Emne 64 ; eg trur ikkje at eg har ~~gitt~~ gitt denne opplysningsa.

Dette kan höyra innunder sv. nr. 2 ?

- 2) Dersom det var oppkasta ei grav paa kyrkjegarden, og eit brudfylglei paa vegn gjennom kyrkjegarden gjekk framom den opne grava, saa var det eit vondt arsel. Det varsla dödsfall, og saavidt eg minnest var det den eine av brudenaret som skulle doy. Og det har i alle fall fortalt av ovtrune folk, fraa mi ungdomstid at dei hadde prov paa at soleis gjekk det i slike höve. Brura (t.d.) fekk ikkje leva lenge! Dette har hange i til i seinare tid: Vedkomande brudepar som maatte gaa framom ei na grav til kyrkja vaa vigjingsdagen, vart litt,- ja i mindre godt humör, men eg har i seinare tid ikkje höyrt at dette var saa farlegt, eller førde til snarlegt dödsfall...

Elles kunne eg fortelja dette, - som eg kanskje ikkje hugsa aa ta med i svara eg sende inn sist:

? Person det steig eit blaatt lys opp fraa vogga aat barnet som laag i vægga, saa skulle barnet doy snart.

Eit small i huset ein stad, var dönsvarsle. Men et har eg visst skreve om. ?

Eg ville gjerne ha gjeve utförlege opplysningsar. Men skulle eg kunna det, burde eg hatt eit intervju med besteforeldra til dei 180-aaringane/eg spurde!!

Med helsing og takk for betalinga!

17.3. - 17.

Sigrun Mikkelsen

13056

Bet 28. 3.